

Streszczenie

Niniejszy raport opisuje wyniki regionalnych Warsztatów Czerwonej Listy, jakie odbyły się w 2006 roku w siedzibie Wspólnego Komitetu Ochrony Przyrody (JNCC) w Peterborough w W. Brytanii. Warsztaty stanowiły wkład w „Globalną Ocenę Czerwonej Listy Rekinów” będącą dziełem Wyspecjalizowanej Grupy d/s Rekinów (SSG) w Komisji Przetwarzania Gatunków IUCN (Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i jej Zasobów). Celem Warsztatów było dokonanie oceny statusu zagrożenia ryb chrzęstnoszkieletowych (rekinów, raj i chimer) w regionie Północno-Wschodniego Atlantyku (Rejon Odłowów 27 wg. klasyfikacji FAO). Państwa na obrzeżach tego akwenu, w tym Hiszpania, Francja, W. Brytania i Portugalia, należą do największych na świecie poławiaczy chrzęstnoszkieletowych. Raport zawiera też ogólny przegląd regionalny łowisk, ich wykorzystania, handlu, gospodarki zasobami i ich ochrony.

Fauna chrzęstnoszkieletowych Północno-Wschodniego Atlantyku jest średnio urozmaicona i jak się ocenia obejmuje 118 gatunków (ok. 11% wszystkich żyjących chrzęstnoszkieletowych). Występują one w ogromnie zróżnicowanych środowiskach – od głębiny morskich, poprzez otwarty ocean aż po wody przybrzeżne i od Arktyki po Morze Śródziemne.

Podczas spotkania eksperci dokonali zestawienia danych oraz przygotowali 74 globalne i 17 regionalnych ocen. Zamknięto w ten sposób proces tworzenia Czerwonej Listy opisanych gatunków fauny chrzęstnoszkieletowej Północno-Wschodniego Atlantyku (ocenie nie poddano dwóch nieopisanych gatunków). Oceny te przyjęto przez consensus w całej sieci SSG przed ich zgłoszeniem do Czerwonej Listy Gatunków ZagrożonychTM IUCN.

Wyniki wskazują, że 26% chrzęstnoszkieletowych Północno-Wschodniego Atlantyku jest w tym regionie zagrożonych (7% Krytycznie Zagrożonych Wyginięciem, 7% Zagrożonych i 12% Narażonych). Dalszych 20% jest w kategorii Bliskich Zagrożenia, 27% w grupie Najmniejszej Troski, a 27% jest w grupie Niewystarczająco Zbadanych. W skali globalnej, spośród poddanych ocenie 1.038 gatunków chrzęstnoszkieletowych, 18% jest Zagrożonych (3% Krytycznie Zagrożonych, 4% Zagrożonych i 11%

Narażonych), 13% jest w grupie Bliskich Zagrożenia, 23% Najmniejszej Troski, a 46% jest Niewystarczająco Zbadanych.

Zaprezentowano bilans stanu gatunku dla wszystkich znanych rekinów, płaszczyk i chimer regionu Północno-Wschodniego Atlantyku. Każdy bilans podaje globalną i/lub regionalną kategorię Czerwonej Listy IUCN i podsumowuje dokumentację zebraną na poparcie oceny zawartej w Czerwonej Liście.

Zawarte w raporcie rekomendacje mają na celu uzupełnić i wzmocnić obecne zalecenia naukowe w sferze ochrony i gospodarki ryb chrzęstnoszkieletowych Północno-Wschodniego Atlantyku. Informacje zawarte w tym raporcie powinny ułatwiać dalszy rozwój badań oraz ustalanie priorytetów w ochronie gatunków i gospodarowaniu zasobami ryb w tym regionie.

Specjalistyczna Grupa d/s Rekinów (SSG) Komisji Przetwarzania Gatunków IUCN powstała w 1991 roku po to, by propagować zrównoważoną eksploatację, rozsądne gospodarowanie i ochronę światowych zasobów ryb chrzęstnoszkieletowych. SSG liczy 180 członków z 90 krajów podzielonych na 12 podgrup dla regionów oceanicznych. Wszyscy są aktywnie zaangażowani w prace badawcze nad chrzęstnoszkieletowymi, gospodarkę połowową, ochronę gatunków morskich, lub formułowanie i wdrażanie polityki. Ostatnio SSG zamknęła swój 10-letni program Globalnej Oceny Czerwonej Listy Rekinów kończąc **dokonany na jej potrzeby przegląd wszystkich gatunków ryb chrzęstnoszkieletowych opisanych w literaturze naukowej do końca 2007 r.** Jest to pierwsza kompleksowa ocena wszystkich członków dużej grupy taksonomicznej, która stanie się istotnym standardem dla obserwacji globalnego stanu gatunków i ekosystemów morskich.